

Nr 50.

Av herr **Bäckström**, om höjning av anslaget till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar.

Till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, begäras för budgetåret 1938/1939 under åttonde huvudtiteln (nr 201) 247,000 kronor. 1937 års riksdag beviljade till samma ändamål 226,000 kronor. En ökning föreligger sålunda med 21,000 kronor. Denna ökning är visserligen icke stor och täcker icke ens tillnärmelsevis det föreliggande behovet. Men ökningen visar, att det rör sig även på detta område och att detta kulturbudgetens styvbarn håller på att bli föremål för mera kärlek och omtanke från statsmakternas sida. Den utlovade utredning om verksamhetens omläggning till ett mera konsekvent bedrivet bildningsarbete, som under flera år fått utgöra motiv för nedprutning av anslaget, är nu beslutad och vilar i skolöverstyrelsens händer. Allt detta är anledning till glädje och tacksamhet.

Vid 1937 års riksdag frambyros i bägge kamrarna motioner om anslagets utökande till 300,000 kronor. De skäl, som anfördes härför, äga fortfarande sin giltighet. Nu liksom då begärde skolöverstyrelsen detta belopp och omnämner nu liksom då, att glädjande tecken tyda på att denna verksamhet kommer att omfattas med allt större intresse av bildningssökande inom vårt folk; bland annat har föreläsningföreningarnas antal ökats.

De anslagsbelopp, som för innevarande budgetår sökas av de lokala föreningarna, uppgå sammanlagt till i runt tal 290,000 kronor. Även om anslaget av statsmakterna hade varit 300,000 kronor, skulle det icke på långa vägar hava räckt till, då ju en avsevärd del av anslaget går till centralbyråer, föreläsningförbund m. m.

Jag har den uppfattningen, att den ovan berörda utredningen skall komma till det resultatet, att det nuvarande arbets sättet inom föreläsningverksamheten i huvudsak är förtjänstfullt och att litet är att vinna genom en radikal omläggning. Det viktigaste kommer allt framgent att bli föreläsarens personlighet och hans förmåga att tända den heliga elden i människohjärtan, att ingjuta kärlek till och längtan efter det sköna och sant mänskliga. En sådan föreläsare var den nyligen avlidne Fabian Månsson, vars besök alltid voro oförgätliga högtidsstunder för föreläsningföreningarna. Jag tror, ja, jag är fast övertygad om att föreläsningverksamheten under dess nuvarande former både fullt ut behöver och är redligen förtjänt av det anslag å 300,000 kronor, som förordas av skolöverstyrelsen.

Med anledning av det anförda får jag hemställa,

att riksdagen till understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar, för budgetåret 1938/1939 måtte bevilja ett reservationsanslag av 300,000 kronor och beträffande detta anslag i övrigt göra de medgivanden, som av Kungl. Maj:t föreslagits.

Stockholm den 19 januari 1938.

Axel Beckström.